

Uvodi se digitalna putovnica proizvoda: novi okvir za održivije proizvode

Kategorija: ISTRAAžurirano: Četvrtak, 27 Kolovoz 2026 13:40
Objavljeno: Četvrtak, 27 Kolovoz 2026 13:40

Vlada je u hitnu saborsku proceduru uputila prijedlog zakona o provedbi EU uredbe iz lipnja 2024. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn održivih proizvoda, u sklopu koje se uvodi i digitalna putovnica za proizvode.

Riječ je o Uredbi 2024/1781 Europskog parlamenta i Vijeća, koja je na snagu stupila 18. srpnja 2024. i u cijelosti je obvezujuća za sve članice, a zamjenjuje Direktivu 2009/125/EZ, koja obuhvaća samo proizvode koji koriste energiju, dok Uredba 2024/1781 proširuje opseg na gotovo sve fizičke proizvode, uključujući komponente i međuproizvode.

Ministar gospodarstva Ante Šušnjar na sjednici Vlade u četvrtak objasnio je da se time nacionalno zakonodavstvo usklađuje s pravom EU-a, ocijenivši da se radi o "važnom europskom propisu kojim se postavlja novi okvir za održivije proizvode", a potrošačima i drugim sudionicima na tržištu omogućava bolje informacije o proizvodima.

- Provedba uredbe zahtijeva i uspostavu odgovarajućeg nacionalnog, institucionalnog i nadzornog okvira, što je i svrha zakona. Uređuje se i inspekcijski nadzor te ovlasti inspektora u nadzoru njezine provedbe, pri čemu se uređuje i sustav prijavljivanja tijela za ocjenjivanje sukladnosti, rekao je na Vladi ministar.

Izuzeti proizvodi iz uredbe i uvođenje digitalne putovnice

Iz primjene te uredbe izuzeti su određeni proizvodi - hrana i hrana za životinje, lijekovi za humanu primjenu, veterinarski lijekovi, žive biljke, životinje i mikroorganizmi, proizvodi ljudskog podrijetla, proizvodi biljaka i životinja koji su izravno povezani s njihovim razmnožavanjem te vozila u pogledu onih aspekata proizvoda za koje su zahtjevi utvrđeni sektorskim zakonodavnim aktima EU primjenjivim na ta vozila.

Uredbom se uvodi digitalna putovnica za proizvode kao "osobna iskaznica" proizvoda, bez čega gospodarski subjekti neće moći stavljati proizvod na europsko tržište. To podrazumijeva elektroničku registraciju, procesuiranje i dijeljenje informacije o proizvodima između poslovnih subjekata u lancu opskrbe, nadležnih tijela i potrošača kako bi se poboljšala sveobuhvatna sljedivost proizvoda u cijelom lancu vrijednosti.

Propisan je i postupak brze razmjene informacija tijela za nadzor tržišta s Europskom komisijom (sustav Safety Gate) o proizvodima koji predstavljaju ozbiljan rizik u slučajevima kada nadležna inspekcijska tijela utvrde da je neki proizvod na tržištu ozbiljan rizik.

Zahtjevi za ekološki dizajn odnose se i na smanjenje utjecaja proizvoda na okoliš, te uključuju aspekte poput potrošnje energije, sirovina i vode, emisije onečišćujućih tvari, nastanak otpada i drugo. Sve te informacije o proizvodu sadržavat će digitalna putovnica.

Određeni tipovi baterija su prva grupa proizvoda koji se pripremaju za prvu primjenu digitalne putovnice za proizvode od 18. veljače 2027., a u nadolazećem razdoblju digitalna putovnica bit će obvezna i za tekstil, čelik, aluminij, gume, igračke, namještaj i građevinske proizvode.

Za provedbu zakona bit će potrebno dodatno obučavanje i zapošljavanje novih zaposlenika - inspektora u različitim tijelima. Za razdoblje od 2027. do 2029. stoga su za provedbu zakona

Uvodi se digitalna putovnica proizvoda: novi okvir za održivije proizvode

Kategorija: ISTRAAžurirano: Četvrtak, 27 Kolovoz 2026 13:40

Objavljeno: Četvrtak, 27 Kolovoz 2026 13:40

planirana financijska sredstva nešto veća od ukupno 863,6 tisuća eura u okviru limita ukupnih rashoda ministarstva gospodarstva, državnog inspektorata i hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti. (Hina)

